

PLAN VAN AANPAK Realisatie Arbocatalogus Sector Politie

Contactgegevens LANPOL a.i.:
Ton Völker (voorzitter)
Beleidsadviseur Arbo Verzuim en Reïntegratie
Korps Landelijke Politiediensten
06 10896637

Inhoud:

Inleiding

1. **Aanleiding**
2. **Sectorale aanpak**
3. **Aanpak en aanbevelingen**
4. **Faciliteiten**
5. **Projectorganisatie**

Inleiding

In dit document worden nut en noodzaak van een sectorale vormgeving van de arbocatalogus Politie op een rij gezet. Verder wordt aangegeven op welke wijze een arbocatalogus voor de sector Politie zou kunnen worden gerealiseerd en geïmplementeerd en wordt afgesloten met een advies. In de bijlagen tref je u aan de financiële paragraaf, een tijdsplanning, de samenstelling van de regiegroep en de gebruikte bronnen.

1. Aanleiding

1.1.1 *Wijziging Arbo-wet*

De wijzigingen in de arbeidsomstandighedenwetgeving, ingaande 1 januari 2007, zijn ingegeven door de wens van de overheid om minder bemoeienis te hebben met de gang van zaken in het bedrijfsleven. Aan de andere kant constateerden de sociale partners van hun kant dat de regelgeving erg hoog was en dat diverse inspectiediensten van de overheid soms tot tegenstrijdige conclusies kwamen. De oplossing voor dit probleem werd gevonden in een grotere verantwoordelijkheid voor de sociale partners om het arbeidsomstandighedenbeleid vorm en inhoud te geven en een grotere vrijheid om zelf te bepalen welke oplossing of oplossingsrichting mogelijk en gewenst is. Maatwerk is daarbij het sleutelbegrip. De arbocatalogus moet deze wensen in zich verenigen. Meer mogelijkheden voor maatwerk en een grotere eigen verantwoordelijkheid.¹

1.2 *Wat is een arbocatalogus?*

Een arbocatalogus is een document waarin de werkgevers en werknemers op sectorniveau vastleggen welke maatregelen getroffen worden om te voldoen aan de doelvoorschriften in de Arbo-wet. Dit document is met positief resultaat (marginaal) getoetst door de Arbeidsinspectie.

Bij doelvoorschriften kunnen drie vormen worden onderscheiden:

1. Concrete doelvoorschriften waarbij moet worden gedacht aan gezondheidkundige grenswaarden, die een minimaal beschermingsniveau aanduiden. Een voorbeeld hiervan voor het risico geluid is dat de wet aangeeft dat vanaf een geluidsniveau van 80 dBA gehoorbescherming verplicht is.
2. Globale doelvoorschriften waarbij voor arbeidsrisico's doelstellingen kunnen worden afgesproken die niet rechtstreeks uit de Arbo-wet voortvloeien en
3. Procesnormen, waarin wordt vastgelegd dat voor een arbeidsrisico een nadere regeling vereist is. Een voorbeeld hiervan is de psychosociale arbeidsbelasting.

De kern van de arbocatalogus bestaat dus uit maatregelen of methoden waarmee aan de doelvoorschriften kan worden voldaan.

2. Sectorale aanpak

2.1 *Waarom sectoraal?*

Korpsen kunnen ervoor kiezen om geen arbocatalogus te realiseren, maar te volstaan met een Plan van Aanpak en bijbehorende beheersmaatregelen. Ook staat het korpsen vrij om de arbocatalogus zelfstandig vorm te geven. Dit brengt het gevaar met zich mee dat risico's onvoldoende worden onderkend.

Daarnaast biedt de wetgever ook de ruimte deze arbocatalogus sectoraal vorm te geven, waarbij in ieder geval alle risico's die zich over de volle breedte van de sector voordoen, in de catalogus worden opgenomen. Dit laatste heeft de voorkeur van de Strategische Beleidsgroep Arbeidsvoorwaarden en Personele zorg (SBG) en – meer in het algemeen -- ook van de partijen vertegenwoordigd in de SER en de Stichting van de Arbeid. Deze voorkeur wordt ondersteund door het Landelijk Arbonetwerk Politie (LANPOL), dat wordt gevormd door de arbofunctionarissen van de politie en de Koninklijke Marechaussee.

De beslissing om een arbocatalogus op te stellen moet vooraf door werkgevers en sociale partners worden ondersteund. In het geval van de sector Politie vraagt dit om een beslissing van het CGOP.

¹ 'Wat is een Arbocatalogus'; Stichting van de Arbeid

Een catalogus zonder formele instemming van de sociale partners zal de toets van de arbeidsinspectie niet doorstaan en krijgt dus nooit de kwalificatie arbocatalogus. Het traject begint dus met het nemen van een principebesluit.

2.2 *Waarom een Arbocatalogus ?*

Hieronder is aangegeven waarom het gewenst is een arbocatalogus te realiseren binnen de sector Politie:

- De arbocatalogus fungeert als een sectoraal, regio-overstijgend regiedocument en bewerkstelligt daardoor meer eenduidigheid voor de gehele sector.
- De arbocatalogus biedt meer kansen op efficiëntie en samenhang tussen de verschillende arbo-thema's.
- De ontwikkeling van arbo-beleid is niet meer afhankelijk van individuele korpsen/personen maar wordt geborgd binnen een expertisegroep.
- De arbocatalogus bevordert actualiteit; borging en beheer worden ondersteund door een helpdesk.
- De arbocatalogus zorgt voor borging en samenhang van managementinstrumenten zoals de RI&E Politie, de Gezondheids Onderzoeken Politie (GOP) en welzijnsonderzoeken zoals het MTO.
- De werkwijze leidt tot kostenbesparing door gemeenschappelijke realisatie en synergie van processen.
- Er is sprake van een sectorale bronaanpak door eenduidige beheersmaatregelen die gekoppeld kunnen worden aan sectorale inkoop van persoonlijke beschermingsmiddelen, kleding en uitrusting.
- Kennis en producten komen beschikbaar voor de gehele sector.
- Er kan een rechtstreekse koppeling plaatsvinden met arbo-thema's, benoemd in huidige en toekomstige CAO's. Op sectorniveau wordt gestreefd naar overeenstemming met werknemersorganisaties.
- Er is sprake van maatwerk voor de gehele politiesector met, waar gewenst, ruimte voor korps specifieke onderwerpen.
- Er vindt structurele en eenduidige invulling van de zorgplicht door de werkgever plaats.
- Bij realisatie en goedkeuring van de Arbocatalogus vindt sectorbreed slechts periodiek een marginale toets plaats door de Arbeidsinspectie.
- Met relatief geringe inspanning kan per korps worden voldaan aan de wettelijke eisen en hetgeen is gerealiseerd in de Arboconvenant en Arboplusconvenant. Ook is borging gerealiseerd als bijv. zittende medewerkers vertrekken, waardoor informatieverlies en continuïteit worden beperkt.

2.3 *Reikwijdte arbo-catalogus sector Politie*

De te ontwikkelen Arbocatalogus Sector Politie gaat gelden voor de 25 regionale politiekorpsen, het Korps Landelijke Politiediensten, de Politie Academie en de Voorziening tot Samenwerking Politie Nederland.

2.4 *Gezamenlijke uitgangspunten*

- De samenstelling en het gebruik maken van de arbocatalogus is gericht op het behouden en vergroten van de inzetbaarheid van medewerkers.
- Er is geen sprake van vrijblijvendheid. Alle korpsen (i.c. politie-organisaties) conformeren zich aan de arbocatalogus.
- De sector Politie is verantwoordelijk voor inhoud, uitvoering en actualisatie van de arbocatalogus.
- De arbocatalogus is toegankelijk voor iedereen binnen de sector.

3. Aanpak en aanbevelingen

De Arbocatalogus Sector Politie kan op een aantal manieren worden gerealiseerd:

1. Door een externe dienstverlener
2. Door LANPOL
3. Door LANPOL met externe ondersteuning

Optie 1 brengt naar verwachting aanzienlijke kosten met zich mee. Daarnaast is het risico groot dat het eindproduct wel aan de eisen van de wet voldoet maar niet zal werken binnen de sector Politie, om reden dat de opsteller de processen niet kent, de actoren binnen de politie op het gebied van AVR niet kennen en de taal niet spreekt.

Optie 2 brengt ook kosten met zich mee, maar deze zullen minder tastbaar zijn dan de inhuur van een externe dienstverlener. Er is namelijk wel sprake van het beschikbaar stellen van medewerkers welke ook loonkosten met zich meebrengen. Verder geeft deze optie zicht op een eindproduct dat voldoet aan de wetgeving en zal werken binnen de sector politie. Het nadeel van deze optie is dat de arbocatalogus op onderdelen niet zal voldoen aan de gestelde eisen omdat gespecialiseerde vakinhoudelijke kennis op bepaalde specifieke gebieden ontbreekt.

Optie 3 geeft zicht op een arbocatalogus die voldoet aan wetgeving en zal werken binnen de sector politie, omdat ontbrekende expertise is aangevuld met de expertise van externe dienstverleners. Daarbij wordt de belasting (inzet) over geheel Politie Nederland verdeeld en kunnen de arbodeskundigen normaal beschikbaar blijven voor hun reguliere taken.

Gelet op vorenstaande gaat de voorkeur van het LANPOL uit naar optie 3, welke hier nader wordt uitgewerkt.

Het maken van een Arbocatalogus Sector Politie kan plaatsvinden middels een procesmatige aanpak. Dit levert de navolgende fasen in aanpak op:

- Fase 0 : Voorbereiding en inrichting van het project
- Fase 1 : Maken van de arbocatalogus sector Politie
- Fase 2 : Opleveren en borgen van de arbocatalogus
- Fase 3 : Borgen van de arbocatalogus en het inhoudelijk beheer van de Arbocatalogus Sector Politie onderbrengen bij LANPOL en het technische beheer onderbrengen bij de VtS.

4. Faciliteiten

Er van uitgaande dat het Lanpol in een projectvorm een Arbocatalogus sector Politie gaat vervaardigen is het noodzakelijk dat de Raad van Hoofdcommissarissen de medewerkers die een bijdrage leveren aan de realisatie van de Arbocatalogus Sector Politie faciliteert in tijd en middelen. Hierbij wordt uitgegaan dat minimaal één deelnemer per korps een bijdrage levert aan (onderdelen van) het project.

5. Projectorganisatie

Het Lanpol stelt voor om gebruik te maken van onderstaande projectstructuur met een stuurgroep, een regiegroep en zes deelprojectgroepen.

De deelprojectgroepen richten zich op de navolgende beleidsvelden in de volgorde:

1. Fysieke veiligheid
2. Fysieke gezondheid
3. Mentale gezondheid en Sociale Veiligheid
4. Verzuim & Reïntegratie
5. Communicatie & Bedrijfsvoering.

Stuurgroep, gevormd door (leden uit) de SBG, leden uit de Regiegroep, inhoudelijk deskundigen en leden van de politievakorganisaties.

Regiegroep, gevormd door het LANPOL en een vertegenwoordiging van de politievakorganisaties. De regiegroep draagt zorg voor de realisatie van de Arbocatalogus Sector Politie (waar nodig aangevuld met een vertegenwoordiging van deelprojectgroepen) De regiegroep neemt tevens de taken die deel uitmaken van Fase-0 en het deelproject Communicatie en Bedrijfsvoering voor haar rekening.

Vijf deelprojectgroepen, gevormd door AVR-deskundigen die behoren tot een politiekorps al dan niet aangevuld met externe inhoudelijk deskundigen.

6. Advies

Gezien het bovenstaande plan van aanpak wordt geadviseerd akkoord te gaan met:

1. Opdrachtverlening aan Lanpol voor het vervaardigen van een Arbocatalogus voor de sector Politie op basis van het voorgestelde plan van aanpak.
2. Het, waar nodig, inhuren van externe deskundigheid voor de deelprojecten ten behoeve van specifieke vakinhoudelijke kennis, dit na afstemming met de regiegroep en binnen de kaders van de financiële paragraaf.
3. De participatie vanuit alle korpsen door het beschikbaar stellen van minimaal één vertegenwoordiger met vakinhoudelijke kennis per korps.
4. Het bijgevoegd financieringsvoorstel (bijlage 1).
5. Het opstellen van een communicatieplan door de regiegroep, waarin zowel aandacht wordt gegeven aan de ontwikkeling van de arbocatalogus alsmede, na vaststelling, aan de implementatie en verdere bedrijfsvoering (borging en doorontwikkeling).

Communicatieplan Arbocatalogus Politie

Inhoud

1. Inleiding
2. Doelgroepen
3. Communicatiedoelstellingen
4. Boodschap
5. Strategie
6. Communicatie binnen het project Arbocatalogus
7. Communicatiemiddelen en -activiteitenplan

1. Inleiding

Medio 2009 wordt binnen de sector Politie de Arbocatalogus Politie geïntroduceerd. De Arbocatalogus is een verzameling van maatregelen, protocollen, middelen, etc. die worden toegepast om te komen tot een veiliger en gezonder werkklimaat binnen een sector. Hierdoor wordt o.m. bereikt dat minder uitval plaatsvindt wegens ongevallen, geweld of minder goede arbeidsomstandigheden en de inzetbaarheid binnen de sector toenemen.

De Arbocatalogus behelst (uiteindelijk) het gehele werkveld Arbo, Verzuim en Reïntegratie (AVR) bestaande uit vijf deelvelden, t.w.:

- Fysieke veiligheid
- Sociale veiligheid
- Fysieke gezondheid
- Mentale gezondheid en
- Verzuim & Reïntegratie.

Alle politieorganisaties (korpsen, politieacademie en vtsPN) nemen de Arbocatalogus als uitgangspunt voor de inrichting van AVR-beleid en/of gezondheidsmanagement. Het spreekt voor zich dat bij bepaalde items sprake moet kunnen zijn van een 'couleur locale', omdat inrichting vaak direct verbonden is met het beleid, de bedrijfsvoering en de organisatiestructuur van een politieorganisatie.

2. Doelgroepen

De Arbocatalogus kent verscheidene doelgroepen, t.w.:

- Medewerkers
- Interne en externe AVR-deskundigen (arbocoördinatoren, preventiemedewerkers, verzuim- en reïntegratieadviseurs, bedrijfsartsen, bedrijfsmaatschappelijk werkers, etc.)
- Leidinggevenden/management
- Personeelsmanagementadviseurs (e.a. medewerkers in de personele ondersteuning)
- Medewerkers facilitaire ondersteuning

Belangrijke participanten (stakeholders) in het ontwikkelingstraject zijn

- Raad van Hoofdcommissarissen / Board Ondersteuning
- Politievakorganisaties
- Ministerie van BZK
- Korpsbeheerdersberaad

3. Communicatiedoelstellingen

Het doel van de communicatie is

- om de bovengenoemde doelgroepen te informeren over de werking en inhoud van de Arbocatalogus Politie (KENNIS)

- om bewustwording te creëren betr. de eigen taken en verantwoordelijkheden van de medewerker gericht op veilig en gezond werken en hoe om te gaan met verzuim- en reïntegratietrajecten (HOUDING)
- om te stimuleren dat in de operationele werkomgeving veilig en gezond werken een belangrijk item wordt (GEDRAG)
- om AVR/Gezondheidsmanagement als belangrijke factor te zien t.b.v. verhoging van inzetbaarheid binnen het HRM-beleid van de politieorganisatie (VISIE).

4. Boodschap

Het verzuim bij de politie daalt de laatste jaren gestadig. Deze tendens moeten we vasthouden. Het aantal arbeidsongevallen bij de politie neemt de laatste jaren echter toe. Voorkomen moet worden dat bijv. door arbeidsongevallen, geweld of beroepsziektes in de toekomst collega's geconfronteerd worden met letsel of zelfs arbeidsongeschiktheid.

Werkgevers en werknemers zijn samen verantwoordelijk voor veilig en gezond werken. De arbocatalogus richt zich op werkgevers en werknemers om, ondersteund door de Arbocatalogus samen aan de slag te gaan voor een veilige werkvloer. Hiermee sluit de Arbocatalogus prima aan bij de HRM-werkgeversvisie, waarin bewustwording van eigen taken en verantwoordelijkheden kernthema is.

Door gebruikmaking van één Arbocatalogus binnen de gehele sector Politie wordt eenduidige beleidsontwikkeling en -uitvoering gerealiseerd waardoor huidige, vaak aanzienlijke verschillen per korps op dit terrein tot het verleden behoren. Centraal georganiseerde doorontwikkeling en beheer zullen op termijn tevens leiden tot meer efficiency, meer kennis en grotere effectiviteit.

5. Strategie

Regelmatig aandacht schenken aan de komst van de Arbocatalogus, herhalen van de boodschap boodschap.

Dit alles met behulp van bestaande middelen zoals PolitieKennisNet (PKN), politie-intranet, communicatie met gremia van PMA's, AVR-deskundigen (LANPol), bedrijfsartsen (LOBPol), bedrijfsmaatschappelijk werk (LOBMWPol), vakgroep HPO's, CGOP, vakorganisaties, medezeggenschap binnen korpsen, etc.

6. Communicatie binnen het project Arbocatalogus

De communicatie over de Arbocatalogus vindt plaats op initiatief van en onder verantwoordelijkheid van de Regiegroep. De informatie op het PolitieKennisNet wordt geplaatst in afstemming met de Kennismakelaar HRM PKN, door de contentbeheerder van PKN.

Tijdens de ontwikkel-fase van de Arbocatalogus wordt i.s.m. de Politieacademie een virtueel kantoor opgezet, dat zal dienen als centrale communicatie en discussieplek maar ook wordt gebruikt als een eenduidige archivering van alle projectstukken. Het virtueel kantoor wordt beheerd door een vk-beheerder en is toegankelijk voor alle deelnemers aan het project Arbocatalogus Politie.

De communicatie-adviseur van vtsPN geeft advies over / denkt mee over de communicatiestrategie en inzet van middelen.

7. Communicatiemiddelen en -activiteitenplan

Wat	Actie door	Wanneer
Arbocatalogus integraal opnemen op PolitieKennisNet (PKN)	Regiegroep o.a. d.m.v. virtueel kantoor	z.s.m.
Nieuwsberichten over ontwikkeling Arbocatalogus en t.z.t. over updates en inhoudelijke informatie	Regiegroep,incl. kennismakelaar PKN (nu), Gebruikersgroep (straks)	z.s.m., regelmatig
Decentrale nieuwsgaring (via lokale intranetsites)	Content vervaardigen door regiegroep; plaatsen via lokale AVR-deskund. en communicatie-adviseur	voorjaar 2009
Brief naar korpsleidingen (met daarin informatie en verzoek deze informatie verder binnen de organisatie te verspreiden + benoemen rollen leidinggevend e.a. + verwijzen naar info op PKN)	RHC i.a.m. SBG/stuurgroep	Direct na vaststelling Arbocatalogus
Presentatie- en Introductiebijeenkomst, mogelijk gekoppeld aan enkele actuele AVR-thema's	Regiegroep, deelprojectgroepen; Communicatieadviseur vtsPN	2 ^e helft 2009
Drie introductie- en instructiebijeenkomsten t.b.v. gebruikers in de korpsen (onderverdeeld in de 3 Lanpol-gewesten)	Regiegroep; Communicatieadviseur vtsPN	Najaar 2009
Kort artikel t.b.v. korpsbladen (met vermelding naar PKN voor meer info); idem bladen vakorganisaties en 'Blauw'	Regiegroep (concept)	Medio 2009
Flyer/brochure over de Arbocatalogus (inhoud, doel, gebruikersgroepen, vindbaarheid, gebruikersgroep, etc).	Regiegroep	Medio 2009 (bij gereedkomen Arbocatalogus)
Nieuwsbericht – over hoe (delen van) de Arbocatalogus worden gebruikt	Gebruikersgroep	Na minimaal half jaar dus voorjaar 2010